

retligt og moralsk vel begrundet og be-
rettiget.

Det ærede 8de Medlem for 2den
Kreds (Godskesen) sagde, at Landstinget
skulde være et regulerende og kontrolle-
rende Ting. Jeg skal ikke strides med
det ærede Medlem derom, men gaa ind
paa hans Betragtning; men saa maa jeg
ogsaa sige til det høje Landsting: saa
reguler og kontroller Ejendomsretten i dens
Udvikling under vore overordentlige For-
hold, lad ikke Ejendomsretten skeje ud i
disse Krigstider! Det er god Konservat-
tisme at gaa imod alle udskejende Tilbøje-
ligheder, og vil dette Ting være regule-
rende og kontrollerende, saa maa det —
det er ikke nogen uhøflig Sammenligning
— optræde som den gode Havemand, der
beskærer een Gren her og opbinder en
anden Gren der. Lige saa vel som Lands-
tinget ud fra en saadan Position bør mod-
sætte sig uhjemlede Angreb paa Ejendoms-
retten, maa det modsætte sig, at Ejendoms-
retten misbruges under de nuværende over-
ordentlige Forhold. Kulgrossererne, som
vilde benytte Krigskonjunkturerne til at er-
hverve sig en ekstraordinær; overordentlig
stor Fordel, fordømtes af den offentlige Me-
ning vistnok saa godt som enstemmigt her
i Landet. Hvis Ejere af Arvefæsteafgifter,
som har købt disse Afgifter og er blevet
Ejere af dem under saadanne Forhold, at de
nu vil faa deres Kapital forrentet maaske
med 20—30 pCt., uagtet Afgiften er fuldkom-
men sikkert Pant i fast Ejendom, ikke
vilde genere sig for at oppebære en saa
ublu Fordel i de nuværende Krigstider;
saa kan jeg dog ikke tro andet, end at
den offentlige Mening vil dømme om dette
Forhold paa samme Maade, som den dømte
om Kulgrosserernes Optræden. Jeg vil da
ogsaa overfor den stærke Opposition i
dette høje Ting gøre opmærksom paa, at
Højre i Folketinget har stemt for det Lov-
forslag, som her er til Behandling. Hvis
Lovforslaget virkelig var saa forfærdelig
oprørende og umoralsk, i enhver Hense-
ende, som det efter dette Tings Højres
Mening er, maa man dog tro, at Højre i
Folketinget ikke vilde have stemt for det,
men Højre i Folketinget maa tværtimod
have erkendt, at det var moralsk nødven-
digt at gaa til denne Lovgivning, siden
det stemte for den. Se, nu tør vi jo nok
haabe, at vi militært set holder os uden-
for Krigen. At vi skulde undgaa at føle
dens økonomiske Virkninger og ogsaa føle
dem paa en meget alvorlig Maade i Ti-
dens Løb, tør man maaske ogsaa haabe,
men i hvert Fald ikke nær i samme Grad,

og særlig efter som Forholdene har ud-
viklet sig i den seneste Tid, tør vel ingen
se synderlig lyst paa vor Mulighed for
ikke at faa Krigens alvorlige Følger: at
føle i økonomisk Henseende. Hvis det om
kortere eller længere Tid skulde ske, hvad
vi alle paa det stærkeste maa haabe ikke
vil ske, at vor økonomiske Stilling blev en
saadan, at hele vort Næringsliv var lam-
met, hvilket Ansvar tror man saa ikke,
der vilde falde paa Landstinget, hvis
det havde fremkaldt den Stilling, at Tiende-
nyderne under saadanne Forhold skulde
kunne møde frem og kræve Afgifterne
betalt efter Krigskapitelstakst? Jeg tror,
at det vilde blive et meget alvorligt An-
svar for Landstinget, og det vilde føles
som en Uhygge over det hele Land og
naturligvis ikke mindst hos de Mænd, som
havde sat det i Værk. Jeg maa ogsaa
sige, at konservativt er det i Sandhed ikke
at benytte en saadan Fremgangsmaade, det
er ikke konservativt at hævde Ejendoms-
retten ført ud i en saadan Yderlighed, at
man siger, at de, der nu en Gang er Ny-
dere af disse Rettigheder, nu skal have
Betaling efter den fulde Krigspris. Det
er virkelig det stik modsatte af Konservat-
tisme; og en saadan Optræden vil ganske
sikkert ikke virke til at styrke Højres Stil-
ling, hvis man kan kalde det Parti det
konservative Parti her i Landet. Kapitels-
taksten svinger jo altid, det er en given
Ting, at Høstens større eller mindre Ud-
bytte og Verdensmarkedets forskellige Til-
stande Aar efter Aar medfører Svingnin-
ger i Kapitelstaksten, og dem er man na-
turligvis nødt til at underkaste sig. Men
det, der foreligger her, er noget helt andet,
det er en Verdenskrig, som i Aar har med-
ført ganske abnorme Priser, og de, der
skal yde Afgifter efter Kapitelstaksten, er
ikke indrettede paa og har ikke kunnet være
indrettede paa at skulle betale efter saa-
danne Priser, lige saa lidt som Nyderne
af de Afgifter, der skal svares efter Ka-
pitelstaksten, nogen Sinde har haft nogen
begrundet Forventning om eller Krav paa,
at de skulde lukrere i høj Grad af en
Krigstilstand i Europa. Derfor bør vi lov-
give paa dette Omraade, saaledes at de
onde Følger, Krigen kaster ind over vort
Samfund paa dette Omraade, kan blive
afværget.

Til Slut vil jeg gerne gøre den Be-
mærkning, at hvis Lovforslaget skal kunne
virke efter sin Hensigt, er det nødvendigt,
at der bliver taget en hurtig Bestemmelse
om det. Hvis det forhales, vil der opstaa
stor Forvirring og Uorden i Samfundet til